

IN MEMORIAM

Prof. dr. IVANKA MILATOVIĆ,
r. FOREMBACHER

(Koprivnica, 27. 12. 1917. – Zagreb, 6. 3. 1998.)

S tugom uznemirene duše primili smo vijest da nas je, 6. ožujka o. g., profesorica Ivanka Milatović zauvijek napustila.

Životni put započela je 27. prosinca 1917. godine u Koprivnici, gdje je završila osnovnu školu i gimnaziju. U gradskoj atmosferi prijeratnog Zagreba upisala se na Poljoprivredni odsjek Poljodjelsko-šumarskog fakulteta, gdje je diplomirala 1941. god. Po završetku studija provela je specijalistički staž u Zavodu za fitopatologiju istog fakulteta kod profesora Vladimira Škorića, poliglota i svjetski priznatog fitopatologa. Nakon specijalizacije nastavila je raditi u Zavodu za fitopatologiju Poljoprivredno-šumarskog fakulteta u Zagrebu, te ostala vjerna fitopatologiji čitav radni vijek.

Ne bez odricanja, postupno se uzdizala u znanstvenom i nastavnom djelovanju. Godine 1947. izabrana je za asistenta. Od tada je generacijama studenata poljoprivrede i šumarstva držala vježbe iz fitopatologije. Doktorirala

je disertacijom "Prilog poznavanja biologije (*Isariopsis griseola*) uzročnika sive pjegavosti graha" 1953., a habilitirala 1958. godine. Za docenta je izabrana 1961., a za izvanrednog profesora 1967. godine. Redoviti profesor postala je 1972. godine. Kao autor ili koautor napisala je preko pedeset znanstvenih radova, od kojih se, gotovo svi odnose na determinaciju gljiva ili proučavanja njihove biologije. Autor je u to vrijeme vrlo traženih skripata "Bolesti povrća", koja je sama ilustrirala. Prof. dr. sc. I. Milatović je koautor više knjiga: "Suвременa proizvodnja kukuruza", "Soja", "Zaštita kukuruza" u izdanju Zadružne knjige, zatim je suradnica u knjigama "Priručnik o karantenskim biljnim bolestima i štetočinjama" (Zagreb, 1980.), "Priručnik izvještajne i prognozne službe zaštite poljoprivrednih kultura" (1982.) i dr. Za potrebe poslijediplomskog studija napisala je interna skripta "Sistematika gljiva".

Prof. dr. sc. Ivanka Milatović pokazivala je osebujnu nadarenost i znanstvenu znatiželju kada se radilo o određivanju patogenih gljiva. Najčešće se stručnjaci opredjeljuju za određivanje vrsta unutar jednog roda gljiva. Malo je taksonomista u svijetu, koji su spremni određivati gljive iz različitih sistematskih skupina. Prof. dr. sc. I. Milatović s istim je žarom prilazila određivanju patogenih gljiva poljoprivrednih, šumarskih kultura, cvijeća, sjemena ili samoniklog bilja. S lakoćom, u tišini, uvijek je dolazila do cilja. Svima je znano da bez točne identifikacije uzročnika nema niti uspješne zaštite, pa je često njena riječ bila presudna u daljnjim znanstvenim i stručnim odlukama Zavoda za fitopatologiju.

Prof. dr. sc. Ivanka Milatović dala je prve opise nekih gljiva u nas kao na pr. *Peyronella glomerata* – uzročnika sušice cvata loze, *Blumeriella jappii* – uzročnika kozičavosti višnje, *Plaospora clavescens*, na maku, *Ustilago nigra* – crne snijeti ječma, *Sciria pini* – uzročnika osipanja iglica bora i druge, što samo potvrđuje njenu širinu i poznavanje ove problematike. Za znanost su bila posebno interesantna određivanja nekih karantenskih gljiva, kao što su *Helminthosporium maydis* rasa T na kukuruzu, nakon čega je pravovremeno upozorila selekcionere na posljedice koje može izazvati ovaj patogen ako se proširi. Prva je u Europi otkrila uzročnika osipanja borovih iglica (*Sciria accicola*) i o tome obavijestila svjetsku javnost. Posebice je bila priznati taksonomist za gljive iz roda *Fusarium*. Kao izvanredna poznavateljica patogenih gljiva bila je pozivana u ekipe stručnjaka selekcionera kukuruza i pšenice, kao i šumara pri izradi međunarodnih kao i domaćih projekata.

Osim nastave na dodiplomskom i poslijediplomskom studiju, održavala je tečajeve i neobavezne kolokvije iz mikologije. Mnogi od nas, agronoma mr. Ivanka Čizmić, dr. B. Palaveršić, mr. I. Buturac, dipl. ing. M. Dominković, prof. dr. B. Cvjetković, zatim šumara ing. A. Böhm, ing. Greta Lojda, prof. dr. M. Glavaš, dr. Marija Halambek, bili smo upućeni u tajne carstva submikroskopskih gljiva od prof. dr. sc. I. Milatović. Nesebičnim prenošenjem znanja i iskustava popločila je cestu, kojom fitopatolozi Hrvatske i danas idu naprijed.

Za predani dugogodišnji pedagoški rad i doprinos razvitka našeg fakulteta, Agronomski fakultet uručio joj je Priznanje 1979. godine. Iste godine primila je i Plaketu Sveučilišta u Zagrebu.

Tiha, mirna, nenametljiva, bila je spremna pomoći svakome izrazito toplim odnosom. Po tome će nam ostati uvijek u dobrom sjećanju. Mi koji smo je pobliže poznavali i s njome surađivali, te mnoge generacije agronoma i šumara, znamo da je uvijek davala više, nego što joj je vraćeno.

Uglednoj profesorici dr. sc. Ivanki Milatović neka je velika hvala, slava za sve dobro s kojim nas je zadužila.

Prof. dr. sc. Bogdan Cvjetković